

— Κάμετε ἕνα ἔκτο πανεπιστήμιο στὴν Ἀνβέρσα, λένε οἱ ἀντιδραστικοί. Τί θὰ γίνουν οἱ γαλλόφωνοι καθηγηταὶ τῆς Γάνδης, μὲ τὸ σύστημα ποῦ προτείνετε ;

— Θὰ μεταφερθοῦν στὴ Λιέγη ἀπαντοῦν οἱ flamingants. Πέντε πανεπιστήμια εἶναι ἀρκετὰ γιὰ τὸν πληθυσμὸ τοῦ Βελγίου.

Ἔτσι ἐκτροχιάζεται σὲ βυζαντινὲς συζητήσεις, μιὰ εὐγενικιὰ ὑπόθεση. Τὴν ἔχουν εὐτυχῶς πάρη κατάκαρδα μιὰ ἐπιλεκτὴ ομάδα ποῦ ἐργάζεται δραστήρια. Αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, τὸ ζήτημα τοῦ Φλαμανδικοῦ Πανεπιστημίου ἦτο στὴν ἡμερησία διάταξη. Μιὰ βουλευτικὴ ἐπιτροπὴ εἶχε λάβῃ τὴν ἐντολὴ νὰ τὸ μελετήσῃ καὶ κατέληξε σὲ μιὰ εὐνοϊκὴ ἔκθεση (1).

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ Φλαμανδοὶ θὰ χειραφετηθοῦν σιγά-σιγά, ὅταν ἀποκτήσουν τὸ Πανεπιστήμιό τους. Ἔτσι τὰ ἀναπτυγμένα στοιχεῖα τῆς ἀνωτέρας τάξης δὲν θὰ ζοῦν πιά διανοητικῶς στὴν ἀτμόσφαιρα μιᾶς ξένης γλώσσας, δὲν θὰ εἶνε χωρισμένα ἀπὸ τὴ μάζα τοῦ ἔθνους. Ὅπως εἶπε ὁ Fouillée (2) «...στὸν αἰῶνα ποῦ ζοῦμε μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐθνικῆς μόρφωσης, ἡ λατινικὴ γραφὴ ἔχει πρὸ καιροῦ ἐγκαταλειφθῆ καὶ κάθε γλώσσα ἀποκτᾷ ἐπιστημονικὸ χαρακτήρα. Καμιὰ ἐθνικότης δὲν δέχεται νὰ εἶνε διανοητικῶς ὑποτελής· ὅλες δημοσιεύουν τῆς μελέτες καὶ τὰ ἔργα τῶν σοφῶν τους στὴν ἐθνικὴ γλώσσα».

Ἐνα μικρὸ παράτονο τῶν flamingants εἶνε πῶς ὁ μεγάλος τους συμπατριώτης, ὁ Maeterlinck, δὲν εὐνοεῖ τὸ ἔργο τους. Ἔχει ὅμως αὐτὸς τὸ ἐλαφρυντικὸ ὅτι τὸ μεγάλο ὄνειρο ποῦ τὸν σπρώχνει στὴν ἀναζήτηση τοῦ ἀνθρώπινου ἰδανικοῦ καὶ τῆς αὐριανῆς κοινωνίας, τὸν ἔκαμε νὰ ξεχάσῃ τῆς σημερινῆς μας φροντίδες καὶ νὰ εἶνε περισσότερο εὐρωπαϊκὸς παρὰ Βέλγος.

ΠΟΡΤ - ΣΑΙΤ.

ΠΟΛ. ΣΜΥΡΝΙΑΔΗΣ

ΠΑΝ.

Σῶπα! Ὁρες-ῶρες δὲν ἀκοῦς μακρὰ ἀπ' τὸ περιβόλι
νὰ κλαῖνε οἱ ἀγροτικοὶ θεοὶ τὴν πράσινή τους σκόλη;
γιὰ εἶν' οἱ φλογέρες, ποῦ γλυκὰ λαλοῦνε ἢ μιὰ στὴν ἄλλη;

Στὴ στέρνα τρέμει ἢ ὄψι σου, φθινόπωρο, καὶ πάλι...

Χτές, τέτοια ὥρα, στὴ σιγὴ ποῦ μ' εἶχε ξεπλανέσει,
τὸν εἶδα: δρόμο ἐξήταγε στῶν ἀμπελιῶν τὴ μέση,
τὸ φαγωμένο του ἔτρεμε στὴ ράχι τὸ τομάρι
κι' ἔστεκε ἀπάνω του ἔφεγγε καλόβολο φεγγάρι.

Οἱ Σάτυροι ἔλειπαν ἀλλοῦ, μακρὰ του, οἱ κολασμένοι,
καὶ νὰ καμώνεται ἄρχισε, μονάχος, νὰ κουτσαίνει,
καὶ στὰ ξερὰ ἀμπελόφυλλα πατώντας πάνω-κάτου,
τὸν Ἑρακλῆ νὰ περγεῖ καὶ τὴν παλληκαριά του.

Ἐάφνου τ' αὐτὶ ἔστησε, μακρὰ σὲ μιὰ αὔρα ποῦ διαβαίνει,
μὲ αὐτιά καὶ μάτια μιὰν ἠχὸ ζητώντας πεθαμμένη,
μὰ ἦταν ἢ ὥρα ποῦ ἢ νυχτιὰ στὴν παγωνιά μουδιάζει.

Τότες, τὴ σύριγγά του ἀρπάει, στὰ χεῖλη του τὴ βάζει
παράτονος, μὰ ἀρμονικός, — μῖσος πνιχτὸ στὰ γέλοια —
κακὸ φουσοῦσε ὁ ξωτικὸς σκοπὸς μὲσ' ἀπ' τ' ἀμπέλια
καὶ στὴν καρδιά μου ἀλλόκοτη μιὰ ξένη ἀνατριχίλα...

Καὶ νὰ χορέψουν ἔκαμε τὰ πεθαμμένα φύλλα.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

(1) Rapport de la Commission d'étude pour la transformation de l'Université de Gand en Université Flamande, 1908.

(2) L'enseignement au point de vue national, Paris, 1891.